

Bydgoszcz,   grudnia 2018 r.

WOJEWODA KUJAWSKO – POMORSKI

WPS.VIII.431.21.2018

Pan

██████████

Wójt Gminy Zławieś Wielka

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) w związku z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234 ze zm.), w Urzędzie Gminy Złejwsi Wielkiej, ul. Słoneczna 28, 87-134 Zławieś Wielka, w dniach od 04 do 08 października 2018 r. przeprowadzona została kontrola, w trybie zwykłym dotycząca realizacji ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2017 r. poz. 1851 ze zm.) przez:

- ██████████ – inspektora wojewódzkiego w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy – kierownika zespołu kontrolnego, na podstawie Upoważnienia do kontroli Nr 623/18 z dnia 24 września 2018 r. wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego,
- ██████████ – starszego inspektora wojewódzkiego w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, na podstawie Upoważnienia do kontroli Nr 624/18 z dnia 24 września 2018 r. wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego,
- ██████████ – inspektora wojewódzkiego w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, na podstawie Upoważnienia do kontroli Nr 649/18 z dnia 24 września 2018 r. wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego,

[Dowód akta kontroli, str. 20-22]

Zakres kontroli obejmował:

- prawidłowość przyznawania i wypłaty świadczeń wychowawczych w okresie zasiłkowym 2016/2017,
- wykorzystanie dotacji na koszty obsługi zadania wraz z wdrożeniem ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Okres objęty kontrolą: od 17 lutego 2016 r. do 30 września 2017 r.

Na podstawie art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, postępowanie w sprawie świadczenia wychowawczego prowadzi organ właściwy. Organ właściwy może, w formie pisemnej, upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowań w sprawach, o których mowa w ust. 1, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

W związku z Zarządzeniem nr 11/2016 podjętym w dniu 21 września 2016 r. przez Wójta Gminy Zławieś Wielka Referat Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego w Urzędzie Gminy w Złejwsi Wielkiej został wyznaczony do realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego, co jest zgodne z art. 53 ust. 1 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Zespół kontrolny stwierdził, brak zapisu dotyczącego realizacji zadań z zakresu świadczeń wychowawczych w Regulaminie organizacyjnym Urzędu Gminy w Złejwsi Wielkiej od dnia wejścia w życie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci do 20 września 2016 r. Pani ██████████ – Kierownik Referatu Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego w Urzędzie Gminy Złejwsi Wielkiej podała w złożonych w dniu 04 października 2018 r. wyjaśnieniach, iż z dniem 01 kwietnia 2016 r. tj. wejścia w życie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci nie zaktualizowano zapisów Regulaminu organizacyjnego Urzędu Gminy w Złejwsi Wielkiej. W wyniku samokontroli został zaktualizowany Zarządzeniem nr 11/2016 Wójta Gminy Zławieś Wielkiej z dnia 21 września 2016 r., uzupełniając zakres zadań Referatu Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego o prowadzenie spraw związanych z realizacją ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

[Dowód akta kontroli, str. 34-39]

Decyzje administracyjne w okresie zasiłkowym 2016/2017 poddane kontroli wydawane i podpisywane były przez Wójta Gminy Zławieś Wielka lub z jego upoważnienia przez Sekretarza Gminy oraz Zastępcę Wójta. Osoby te posiadały aktualne i kompletne do tego upoważnienia. Pracownicy Referatu Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego posiadali stosowną delegację do prowadzenia postępowań administracyjnych w przedmiotowym zakresie. Z wyjaśnień Pani Kierownik – [REDAKTOR] wynika, iż „...w okresie od 01 kwietnia 2016 r. do 30 września 2017 r. realizacją świadczeń wychowawczych zajmowało się czterech pracowników zatrudnionych w Referacie Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego tutejszego urzędu, realizując jednocześnie zadania referatu z zakresu świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, Karty Dużej Rodziny, dodatków mieszkaniowych oraz energetycznych”.

[Dowód akta kontroli, str. 23-33,138]

Ponadto wyjaśniła że „... w okresie przed wejściem w życie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, w Referacie Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego tutejszego urzędu zatrudnionych było 3 pracowników, w wyniku przypisania referatowi nowego zadania związanego z realizacją ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, od miesiąca marca 2016 r. zatrudniono dodatkowego pracownika, zwiększono zakres obowiązków dotychczas zatrudnionym w referacie pracownikom oraz przypisano do pomocy stażystę na okres 6 miesięcy...”.

[Dowód akta kontroli, str.274]

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie ustalenia uprawnień do przyznawanych świadczeń wychowawczych. Decyzje administracyjne zawierały wymagane przepisami prawa pouczenia o możliwości i trybie odwoławczym, a także sformułowanie o konieczności informowania o wszelkich zmianach mających wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego.

[Dowód akta kontroli, str.164]

Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Rozliczenie otrzymanych dotacji

Wojewoda Kujawsko-Pomorski decyzjami przyznał Gminie Zławieś Wielka na realizację zadań z zakresu administracji rządowej dotyczących wsparcia rodzin w ramach Programu

Rodzina 500+ kwotę **8.431.074,00 zł**, z czego wydatkowano kwotę 8.350.378,12 zł Urząd Gminy wydatkował środki w kwocie 8.350.378,12 zł, z czego na koniec roku 2016 zwrot niewykorzystanych środków wyniósł **88.355,66 zł** (zwrotu dokonano 31 grudnia 2016 r.) oraz na kwotę 1.912,00 zł (13 stycznia 2017 r.).

Zwrotu dokonano w terminie określonym w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn.zm.).

[Dowód akta kontroli, str.100-135]

2. Specyfikacja wydatkowanej dotacji

Paragraf	Nazwa	Kwota w zł
3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	258,03
3110	Świadczenia społeczne	8.192.299,47
4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	55.625,93
4110	Składki na ubezpieczenie społeczne	8.259,34
4120	Składki na Fundusz Pracy	1.132,49
4170	Wynagrodzenia bezosobowe	200,00
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	69.698,57
4280	Zakup usług zdrowotnych	49,00
4300	Zakup usług pozostałych	17.929,80
4360	Oplaty z tytułu usług telekomunikacyjnych	698,38
4410	Podróże służbowe krajowe	66,78
4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	897,02
4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	3.263,31
Raz em	X	8.350.378,12

[Dowód akta kontroli, str.133-134]

Na podstawie dowodów księgowych ustalono, że szkolenia pracowników dotyczyły szkoleń z zakresu świadczeń wychowawczych, świadczeń rodzinnych oraz kodeksu postępowania administracyjnego.

[Dowód akta kontroli, str. 252-271]

Zgodnie z art. 52 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci koszty obsługi realizacji ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w 2016 r. wyniosły nie więcej niż 2% otrzymanej dotacji w wysokości 8.431.071,00 zł na świadczenie wychowawcze, tj. 158.078,65 zł.

[Dowód akta kontroli, str. 8, 133-134]

3. Dotacje na wdrożenie ustawy

Wojewoda na wdrożenie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, przyznał Gminie Zławieś Wielka **11.399,00** zł. Z faktur zaewidencjonowanych wynika, że wydatkowano **11.398,54** zł. Ustalono, że środki zostały przeznaczone na zakup m.in. wyposażenia stanowisk pracy, materiałów biurowych, licencji oprogramowania do obsługi świadczeń wychowawczych, co przedstawia tabela poniżej. Prezentowane dane w sprawozdaniu są zgodne z obrotami konta 852 85211 3110 i sprawozdaniem Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej za okres od początku roku do 31 grudnia 2016 r.

[Dowód akta kontroli, str. 8-12, 78-97, 99-125]

L.P	Nr dokumentu księgowego	Kwota z dokumentu w zł (wartość faktury)	Środki z 500 plus	§ zgodnie z opisem z analityki kont	§ zgodnie z dokumentem	Opis wydatków zgodnie z fakturą
1.	FS/11/03/2016	7395,01	7395,01	§4210	§4210	serwer Dell, Komputer i3/4GB,zasilacz awaryjny
2.	FS/16/3/74	680,00	680,00	§4700	§4700	udział w szkoleniu
3.	01118/2016/03	350,00	350,00	§4700	§4700	usługa szkoleniowa
4.	11/16/TR	209,00	209,00	§4210	§4210	krzesła RED-630
5.	00009/16	2064,00	860,00	§4210	§4210	oprawa oświetleniowa typu roster
6.	Lista	1589,36 315,17	1589,36 315,17	§4010 §4110 §4120	§4010 §4110 §4120	wynagrodzenie osobowe pracowników składki na ubezpieczenia społeczne, składki na fundusz pracy
		12602,54	11398,54			

Skarbnik Gminy Zławieś Wielka - Pani [REDAKTOWANE] wyjaśniła różnicę pomiędzy przekazanym Wojewodzie Sprawozdaniem, a faktycznie poniesionymi wydatkami, „...wydatki poniesione na wdrożenie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wyniosły 11.398,54 zł, kwota wykazana w sprawozdaniu o Realizacji Programu Rodzina

500+ w 2016 r. (stan na koniec grudnia) to 11.399,00 zł. Różnica 0,46 zł wynika z zaokrąglenia w sprawozdaniu do pełnych złotych ”.

[Dowód akta kontroli, str. 98]

4. Ocena losowo wybranych akt świadczeniobiorców

Szczegółowe badanie próby 30 wniosków (G.A., M.A., S.A., W.A., PS.A., J.A., M.A., Ch.B., U.B., K.E., M.E., Sz.E., KP.I., H.J., Sz.J., L.K., W.K., G.M., G.M., W.M., B.M., K.M., D.N., C.P., K.P., Cz.R., J.S., L.T., K.W., R.Z.) – otrzymujących świadczenie w okresie od 1 kwietnia 2016 r. do 30 września 2017 r. o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego w ramach Programu Rodzina 500 + wykazało, że formularze wniosków o ustalenie uprawnień do świadczenia wychowawczego były kompletne i zgodne ze wzorami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 lutego 2016 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenie wychowawcze (Dz.U. z 2016 r. poz. 214 ze zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenie wychowawcze (Dz.U. z 2017 r. poz. 1465).

[Dowód akta kontroli, str. 153, 159-162]

W dniu 24 września 2018 r. pismem znak: WPS.VIII.431.21.2018 zespół kontrolny zwrócił się z zapytaniem o liczbę wydanych decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń wychowawczych w okresie zasiłkowym 2016/2017, w tym decyzji przyznających, odmownych oraz przyznających świadczenia w formie rzeczowej.

W odpowiedzi na ww. pismo Kierownik Referatu Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego w Urzędzie Gminy Zławieś Wielka wyjaśniła, iż w okresie zasiłkowym 2016/2017 zostało wydanych **1512 decyzji administracyjnych** w sprawie świadczeń wychowawczych, w tym:

- decyzje przyznające prawo do świadczenia wychowawczego - 1391,
- decyzje odmawiające prawa do świadczenia wychowawczego - 121,
- decyzje w sprawie przekazania świadczenia w formie rzeczowej – 0

Złożono 1540 wniosków, z czego 28 przekazano według właściwości do innych organów lub do Marszałka Województwa Kujawsko – Pomorskiego w związku z pobytem członka rodziny poza granicami Polski.

[Dowód akta kontroli, str. 5-6,138]

Wydawanie decyzji administracyjnych w okresie zasiłkowym 2016/2017 określających uprawnionych do świadczeń wychowawczych oraz ich pierwsze wypłaty następowały w terminie określonym w art. 49 ust. 2 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, tj. w okresie trzech miesięcy, licząc od dnia złożenia wniosku z prawidłowo wypełnionymi dokumentami. Średni czas upływający pomiędzy dniem złożenia wniosku, a pierwszą wypłatą świadczenia wyniósł **34 dni**.

[Dowód akta kontroli, str.140-157]

Podstawa prawna decyzji administracyjnych winna cechować się zwięzłą i przejrzystą regulacją prawną, tzn. wskazać zastosowanie w danej sprawie przepisów zarówno prawa formalnego i materialnego wraz z powołaniem źródeł jego publikacji.

W decyzjach administracyjnych dotyczących uprawnień na okres zasiłkowy 2016/2017 podlegających analizie przez zespół kontrolny stwierdzono wskazywanie w podstawie prawnej również przepisów prawa dotyczących uzasadnienia faktycznego przyznania uprawnień do świadczenia wychowawczego oraz pouczenia o przysługującym prawie do wniesienia odwołania od decyzji.

Wypłaty świadczeń wychowawczych należnych za grudzień 2016 r. dokonano zgodnie z apelem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2016 r. przed Świętami Bożego Narodzenia, tj. 15 grudnia 2016 r.

[Dowód akta kontroli, str. 138]

5. Weryfikacja wniosków świadczeniobiorców w Centralnej Bazie Beneficjentów

Jednostka dokonywała weryfikacji wniosków świadczeniobiorców w Centralnej Bazie Beneficjentów przed wydaniem decyzji przyznającej uprawnienia do świadczeń wychowawczych stosownie do wytycznych MRPiPS.

Wyjaśnienia w tym zakresie złożyła Pani ██████████ - Kierownik Referatu Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego: „...przed wydaniem decyzji ustalających prawo do świadczenia wychowawczego weryfikowano świadczeniobiorców w Centralnej Bazie Beneficjentów...”.

[Dowód akta kontroli, str. 138]

W badanej próbie 30 akt dotyczących wnioskodawców pobierających świadczenie wychowawcze zespół kontrolujący zwrócił uwagę, iż cała dokumentacja dotycząca sytuacji dochodowej umieszczona była w teczkach osobowych świadczeniobiorców ubiegających się o świadczenia rodzinne.

W dwóch przypadkach kontrolujący stwierdzili następujące uchybienia:

1. Decyzją administracyjną nr ŚR.8250.03.73.2016 z dnia 15.04.2016 r. organ przyznał świadczenie wychowawcze dla Pana A.G. na kolejne dziecko od 01.04.2016 r. do 30.09.2017 r. w kwocie 500 zł. Wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego zawierał liczne skreślenia, co do liczby dzieci, o które wnioskowała strona. Wyjaśnienie złożyła Pani Kierownik ██████████ z którego wynika, iż „... wniosek Pana A.G. złożony dnia 01.04.2016 r. zawierał liczne skreślenia, co do liczby dzieci, o które wnioskuje, jednakże bezsprzecznie strona wnioskuje o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego na drugie dziecko, jakim jest M.G. Ponadto decyzja przyznająca prawo do świadczenia wychowawczego na dziecko M.G. została wnioskodawcy skutecznie doręczona, i nie wniósł on od niej odwołania, zatem należy przyjąć, iż była zgodna z żądaniem strony. Wniosek ten został nieprawidłowo ujęty w liście osób wnioskujących o świadczenie na pierwsze dziecko...”.

2. Decyzją administracyjną nr ŚR.8250.03.186.2016 z dnia 25.04.2016 r. organ przyznał świadczenie wychowawcze dla Pani I.KP. na trójkę dzieci od 01.04.2016 r. do 30.09.2017 r. w kwocie 500 zł na każde dziecko. Zespół kontrolny zwrócił uwagę, iż w teście akt osobowych Pani I.KP. dotyczącej świadczenia wychowawczego dochód na osobę w rodzinie wyniósł 200 zł (ustalony na dzień 01.04.2016 r.), natomiast w teście osobowej dotyczącej świadczeń rodzinnych wskazano, iż dochód na osobę w rodzinie wyniósł 257,85 zł (ustalany na dzień 11.02.2016 r.). Kierownik Referatu Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego wyjaśniła, że różnica wynika z faktu, iż:

- ustalając dochody rodziny dotyczące świadczeń rodzinnych na dzień 11.02.2016 r. dochodem rodziny był dochód z tytułu zatrudnienia Pana K.P. w kwocie 15 471,19 zł, tj. 1 289,27 zł miesięcznie,
- dnia 29.02.2016 r. do organu wpłynęło świadectwo pracy Pana K.P., natomiast w posiadaniu organu znajdowała się kopia PIT 11 wydanego przez pracodawcę i PIT 11A wydanego przez ZUS – na podstawie art. 7 ust 1 oraz art. 2 pkt 19 lit c ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, dochód z roku bazowego 2014 został utracony,
- dnia 11.02.2016 r. wydano decyzję przyznającą Pani I.KP. prawo do świadczenia rodzicielskiego, zgodnie z art. 7 ust. 3 oraz art. 2 pkt 20 lit g dochód ten jest dochodem uzyskanym,
- na dzień 01.04.2016 r. na dochód rodziny składał się wyłącznie dochód z tytułu

świadczenia rodzicielskiego w kwocie 1000 zł...”.

[Dowód akta kontroli, str. 214-251]

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność ocenia się: pozytywnie z uchybieniami.

Dokonana ocena została oparta o następującą skalę ocen:

- pozytywna,
- pozytywna z uchybieniami,
- pozytywna z nieprawidłowością,
- pozytywna z nieprawidłowościami,
- negatywna (po przekroczeniu przyjętego progu istotności) ¹.

Kontrolę wpisano do książki kontroli nr 4/2018.

Do ustaleń kontroli zawartych w Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie zostały zgłoszone zastrzeżenia do kontroli.

W Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie dokonano żadnych sprostowań/ skreśleń/ uzupełnień.

W związku z powyższymi ocenami, uwagami i wnioskami zalecam Panu ██████████ – Wójtowi Gminy Zławieś Wielka podjęcie następujących działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli uchybień, a w szczególności:

- dokonywanie zmian w Regulaminie organizacyjnym Urzędu Gminy w Złejwsi Wielkiej celem aktualizacji zadań z zakresu spraw realizowanych przez jednostkę,
- wskazywanie wnioskodawcy aby formularz wniosku o ustalenie uprawnień do świadczenia wychowawczego był czytelny zgodnie ze wzorami określonymi rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenie wychowawcze (Dz.U. z 2017 r. poz. 1465).,
- uwzględnianie w podstawie prawnej decyzji administracyjnej zwięzłej i przejrzystej regulacji prawnej, tj. wskazanie zastosowania w danej sprawie przepisów zarówno prawa formalnego i materialnego wraz z powołaniem źródeł jego publikacji, zgodnie z art. 107 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego,

---

¹ Zarządzenie nr 371/2017 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli realizowanych przez pracowników Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy

- przestrzeganie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w obszarze regulacji art. 7, w zakresie prawidłowości ustalania dochodów rodziny oraz dochodu uzyskanego i utraconego.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oczekuję od Pani w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień.